

**Správa o činnosti, výsledkoch a podmienkach Centra pedagogicko –
psychologického poradenstva a prevencie Humenné
za školský rok 2018 / 2019.**

a, základné identifikačné údaje o CPPPaP:

1. Názov: Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Mierová č.4, Humenné (ďalej len CPPPaP).
2. Adresa: 066 01 Humenné, Mierová č.4
3. IČO: 37945084
4. tel.: 057/ 775 06 27
5. e-mail: cpppp.he@mail.t-com.sk
6. Zriaďovateľ: Okresný úrad Prešov
7. Vedúci zamestnanci: PhDr. Agáta Sakalová - riaditeľka, psychologička CPPPaP menovaná do funkcie od 18. novembra 2004 doposiaľ
8. Poradné orgány CPPPaP: MŠ VV a Š SR, VÚDPaP Bratislava, OÚ Prešov, Združenie pracovníkov CPPPaP v SR.

b, údaje o klientele :

Počet klientov, ktorým bola poskytnutá odborná starostlivosť: **1975**

Počet vyšetrených klientov:

Evidovaní klienti noví: **1244**

Individuálna psychologická diagnostika: **1003**

Individuálna špeciálno-pedagogická diagnostika: **270**

Sociálna diagnostika: **3**

Skupinová psychodiagnostika: **727**

Počet klientov, ktorým boli poskytnuté odborné služby pracoviska

(individuálne psychologické poradenstvo, špeciálno-pedagogické poradenstvo, terapia, psychoterapia,socioterapia): **3219**

Poradenstvo:	498
Jednorazové/opakujúce sa psychol. poradenstvo:	205/204
Špeciálno-pedagogické poradenstvo:	107
Sociálno-pedagogické poradenstvo:	27
Kariérové poradenstvo:	44
Terapia:	299
Psychoterapia:	114
Liečebno-pedagogická terapia:	82
Socioterapia:	102
Reedukácia:	149
Sociálno-psychologický tréning :	2
Relaxačné techniky:	39

Narastajúci trend sme zaznamenali v oblasti skupinovej psychodiagnostiky, dlhodobej reedukácie a socioterapie, výraznejší pokles sme zaznamenali v dlhodobej terapii, ktorú nahrádza krátkodobá terapia pri zachovaní takmer rovnakého počtu klientov z predchádzajúceho roku (nárast o troch, t. j. spolu 73 klientov) . V oblasti opakovaného dlhodobého poradenstva sme zaznamenali pokles o 44 klientov, pričom dominovalo psychologické poradenstvo.

Dôvody príchodu klientov do CPPPaP a iniciátori, žiadatelia o služby:

V dôvodoch príchodu nových evidovaných klientov na pracovisko dominovali: študijno-profesijná orientácia/kariérové poradenstvo v počte 364, školská zrelosť v počte 361 a problémy v učení v počte 183, zdravotné znevýhodnenie ako dôvod tvorilo počet 122, talent a nadanie 96, osobnostné a psychické problémy v počte 67, problémy v správaní 30, poruchy vo vývine reči 10, rodinné a iné dôvody 8. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sme nezaznamenali významne rozdiely v poradí a počtoch dôvodov príchodu klienta na pracovisko, pričom u viac ako polovice klientov išlo o kombinované dôvody.

Z evidencie klientov podľa druhu školy, zariadenia dominovali v prípade nových klientov, tak ako po minulé roky, školy: spolu v počte 1244, z tohto udávaného počtu boli vyšetrení klienti v 700 prípadoch zo ZŠ, v 383 prípadoch z MŠ a 130 zo SOŠ a gymnázií, v počte 29 tvorili rodiny- školsky nezaradené.

Ako žiadatelia, iniciátori o služby dominovali v prípade nových klientov školy v počte 625, rodičia v počte 172 a klient sám v počte 46. V 11 prípadoch boli iniciátormi príchodu na pracovisko zdravotnícke zariadenia, u 11 klientov súd, polícia a kurátor a v počte 2 zariadenie soc. starostlivosti.

c, údaje o odbornomo-metodickej činnosti CPPPaP:

- v oblasti individuálnej činnosti s klientom (dieťa, žiak, rodič) a odborných konzultácií sa na pracovisku zrealizovalo spolu 2587 individuálnych činností-konzultácií s rodičmi, čo je v porovnaní s uplynulým rokom nárast o 27 konzultácií; poskytli sme 866 telefonických intervencií v rámci pomoci riešenia akútnej krízovej situácie klienta alebo poradenstva pre samotného klienta, event. rodiča,
- v oblasti skupinových činností so žiakmi sme zrealizovali 14 prednášok a besied pre žiakov ZŠ a SOŠ so zameraním na riešenie problémov žiakov s poruchami učenia a správania pri počte účastníkov 208,
- v rámci odbornomo-metodickej činností pre pedagógov odborní zamestnanci poskytli spolu 24 prednášok pre pedagógov a výchovných poradcov k problematike porúch správania, školskej spôsobilosti, k problematike žiakov so ŠVVP, kariérovému vývinu, ako aj zážitkové formy vzdelávania v nenásilnej komunikácii, pri počte účastníkov 248, vypracovali sme 1 metodický materiál pre pedagógov a zrealizovali spolu 1903 odborných konzultácií; zorganizovali sme 1 pracovný seminár pre výchovných poradcov a koordinátorov prevencie so zameraním na zvládnutie záťažovej komunikácie a druhý pracovný seminár pre výchovných poradcov so zameraním na oblasť duálneho vzdelávania a prognózy vývoja na trhu práce v SR a Prešovskom kraji,
- v rámci ostatných odborných činností a metodických činností pre iných odborníkov sme zrealizovali spolu 56 konzultácií pri účasti 116 účastníkov, pričom z hľadiska odborných činností prevažovalo poradenstvo pre sociálnych kurátorov, sociálnych

pracovníkov, školských psychológov, školských špeciálnych pedagógov, poradenských psychológov, pediatrov a políciu,

- v rámci prieskumnej činnosti sme zrealizovali sociometrický prieskum u žiakov 7. ročníkov jednej zo škôl v meste Humenné so zameraním na sociálno-motivačné činitele a vzťahy medzi žiakmi v triede, cieľom ktorého bolo naplnenie požiadavky vedenia školy v súvislosti so špecifickými problémami v oblasti správania sa žiakov; ďalší prieskum sme zamerali na posúdenie spokojnosti poskytovaných služieb CPPP aP Humenné a zmapovanie záujmov v rámci budúcej spolupráce škôl s pracoviskom v oblasti odborného-metodického pomoci a nasmerovania preventívnych aktivít, dopytovanými boli výchovní poradcovia a koordinátori pre prevenciu sociálno-patologických javov
- v oblasti ostatných odborných a metodických činností, riadenia a usmerňovania odborných zamestnancov pracoviska ako aj v oblasti individuálnych špecifických odborných činností sme zrealizovali sme 732 aktivít v oblasti metodického vedenia a supervízie pre odborných zamestnancov a v rámci pracoviska sme vypracovali 945 správ z dg. vyšetrení.

d, údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu odborných

zamestnancov:

Riaditeľka	1
Psychológovia	4
Špeciálny pedagóg	1
Sociálny pedagóg	1
Sociálny pracovník	1
Hospodársko-ekonomický zamestnanec	1
Spolu:	9

Kvalifikačný predpoklad odborných zamestnancov CPPP aP:

STUPEŇ VZDELANIA:

vysokoškolské vzdelanie v odbore psychológia – jednodborové štúdium	5
jednodborové- špeciálna pedagogika	1
vysokoškolské vzdelanie v odbore sociálna práca	2

e, údaje o ďalšom vzdelávaní odborných zamestnancov CPPPaP:

Jeden zo psychológov pracoviska si zvyšuje svoju kvalifikáciu v trojročnom výcviku v metóde Somatické prežívanie a vzťahová psychoterapia detí a adolescentov. Traja odborní zamestnanci vykonali úspešne atestačnú skúšku, profesijný rozvoj odborných zamestnancov prebiehal aj účasťou na odborných seminároch so zameraním na ochranu detí pred násilím, agresivitu detí, psychodiagnostické metódy a nové trendy v psychodiagnostike, špeciálno-pedagogickú reedukáciu detí MŠ, verbálnu a neverbálnu komunikáciu, krízovú intervenciu a sebaopoznávanie. Počet odborných podujatí, na ktorých sa zamestnanci pracoviska zúčastnili v rámci zvyšovania odborných spôsobilostí priamo na odborných seminároch a konferenciách dosahuje počet 40. Každý zo zamestnancov pracoviska využíva individuálnu formu vzdelávania, t. j. samoštúdium. Priamo na pracovisku sme uskutočnili interný seminár, zorganizovaný a vedený riaditeľkou pracoviska so zameraním na diagnostický proces, špecifiká IQ a diferenciálnej diagnostiky. V rámci zabezpečenia kvalitnej komplexnej starostlivosti o klientov pracoviska realizujeme pravidelné interné konzília odborných zamestnancov k špecifikám diagnostického, psychoterapeutického procesu, reedukácie a poradenstva (spolu 111 odborných konzílií).

f, údaje o aktivitách a prezentácii CPPPaP na verejnosti, z toho :

1. počet prednášok a besied : a, pracovné semináre 2 , prednášky pre pedagógov koordinátorov a iných: 24
- b, prednášky-prevenia drogových závislostí a iných sociálno-patolog. javov: 125 –počet účastníkov 2072
- c, v oblasti služieb pre pedagógov sme zrealizovali spolu 81 stretnutí so zameraním na metodické konzultácie a poradenstvo v oblasti prevencie sociálno-patologických javov a 1545 odborno - metodickéj pomoci dominantne v oblasti ŠVVP, problémov žiakov v učení, v psychickom a osobnostnom vývine .

2. počet výcvikov: t. j. ucelené celoročné preventívne programy v počte spolu 52 (z hľadiska trvania išlo o: 25 krátkodobých programov, 20 strednodobých a 7 dlhodobých programov).
3. tvorba metodických materiálov pre rodičov, školy a verejnosť: v počte 2 ks.
4. máme spracovaný propagačný bulletin o poslaní a aktivitách pracoviska, zameraní pracoviska, o poskytovaných službách a odborných aktivitách. Ponuku služieb, aktuálnych činností a aktivít ako aj metodicko-odborné materiály máme k dispozícii pre verejnosť na web sídle pracoviska, ktoré pravidelne aktualizujeme.

Aktivity CPPPaP v oblasti materských škôl:

V školskom roku 2018/2019 prebiehali individuálne psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia detí predškolského veku, pričom dominantnými dôvodmi boli aj v tomto školskom roku školská zrelosť, výchovné ťažkosti v MŠ, začlenenie detí a problémy v rečovom vývine. Celkový počet vyšetrených detí predškolského veku dosiahol počet 361, čo z pohľadu hodnotenia predošlého roku ide o takmer identický počet požiadaviek na vyšetrenie (v porovnaní s predošlým rokom o 9 požiadaviek menej).

Tak ako každoročne aj v uplynulom šk. roku sme realizovali v MŠ psychologické vyšetrenie vo forme depistáže u 5. – 6. ročných detí so zameraním na školskú pripravenosť a spôsobilosť. Cieľom depistáží bol predovšetkým preventívny zámer, t. j. predchádzať možným poruchám učenia a včas, ešte pred začiatkom povinnej školskej dochádzky, vydiiferencovať prípadný psychický problém dieťaťa a byť v spolupráci s pedagógmi MŠ a rodičmi nápomocnými k jeho odstráneniu alebo minimalizovaniu. Depistáže sa zúčastnilo spolu 289 detí, čo je v porovnaní s uplynulým šk. rokom nárast o 24. Naším dlhodobým cieľom je podporovať aj u detí predškolského veku rozvíjanie talentu a nadania, z tohto dôvodu sa v rámci depistáže zameriavame aj na vyhľadávanie nadaných a talentovaných detí, pričom sme v uplynulom roku následne po vyšetrení odporučili 15 detí ku komplexnej psychodiagnostike priamo na pracovisko. Na základe požiadania rodičov a škôl sme vykonali psychodiagnostiku za účelom posúdenia všeobecného intelektového nadania spolu u 40 detí predškolského veku. Do tried pre deti so všeobecným intelektovým nadaním sme odporučili umiestniť spolu 15 detí.

Psychologická diagnostika v rámci posúdenia školskej zrelosti dosiahla počet 101 diagnostikovaných klientov, pričom u 41 z nich sme navrhli odklad školskej dochádzky a neodporúčali v rámci predčasného zaškolenie z dvoch žiadateľov ani u jedného z nich predčasné zaškolenie.

V súvislosti s preventívnou špeciálno – pedagogickou starostlivosťou CPPPaP o predškolákov sme si stanovili cieľ včas predchádzať poruchám učenia a reči a realizovali sme depistáž v 1 z MŠ mesta Humenné. Súčasťou vyšetrenia bola kompletná poradenská činnosť pre pedagógov a rodičov zo špeciálno- pedagogického pohľadu vrátane spracovania individuálnych odporúčaní zameraných na stimuláciu kognitívnych procesov dieťaťa v MŠ. Súčasťou týchto odborných vstupov bolo aj vypracovanie pracovného materiálu pod názvom „Súbor cvičení a hier zameraných na rozvoj čiastkových funkcií a orgánov u detí pred vstupom do školy“. V súvislosti s týmito aktivitami špeciálny pedagóg poskytol v rámci metodicko-odbornej pomoci pedagógom MŠ a rodičom detí pracovný materiál CPPPaP Humenné pod názvom: „Ako predchádzať poruchám reči a učenia“. V oblasti prevencie sme pedagogičkám MŠ poskytli námety a špeciálnym pedagógom spracované pomocné metodické materiály pod názvom: Hry a cvičenia zamerané na odstraňovanie problémov vo výslovnosti, Cvičenia a hry pre rozvoj slovnej zásoby, Cvičenia a hry na rozvoj fonematického sluchu. Boli sme aktívni aj realizáciou strednodobých preventívnych programov v dvoch mestských MŠ určených pre vekové kategórie 2-4 ročných detí pod názvami: **„Cvičenia a hry zamerané na rozvoj reči“** a **„Rozvoj rečového vývinu“** a pre vekové kategórie 5-6 ročných detí pod názvami: **„Cvičenia a hry zamerané na rozvoj reči a slovnej zásoby“** a **„Rozvíjanie reči a správnej výslovnosti“**.

Aj v školskom roku 2018/2019 sme tak ako po iné uplynulé roky venovali pozornosť komplexnej preventívnej psychologickkej starostlivosti deťom z marginalizovaných skupín a deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia pred ich vstupom do ZŠ, spojenej s psychologickým poradenstvom pre rodičov a pedagógov týchto detí - počet vyšetrených tvoril spolu 45. Pričom za pozitívum považujeme opätovné zriadenie nultého ročníka v ZŠ v prímestskej lokalite Podskalka, do ktorého sme odporučili umiestniť spolu 16 detí, u štyroch z diagnostikovaných detí sme navrhli odklad školskej dochádzky a pokračovanie

v predškolskej príprave v miestnej MŠ, u ostatných zaškolenie v ZŠ. Do nultého ročníka v ZŠ s MŠ Zbudské Dlhé sme odporučili umiestniť spolu 14 detí.

V oblasti prevencie sociálno-patologických javov sme ponúkali aktivity aj pre MŠ okresu a mesta Humenné. V 4 MŠ mesta Humenné a v jednej vidieckej sme realizovali dlhodobý preventívny program - psychologické skupinové aktivity pod názvom „**Nezbedná opička Kika sa učí byť lepšou**“ a „**Bubliny**“. Tieto sme realizovali priamo v teréne MŠ u detí prípravných ročníkov. Cieľom programov bola stimulácia prosociálneho správania (napr. - vzájomnej empatie, vzájomnej spolupráce, komunikácie bez prejavov agresie....). Na spôsob realizácie a obsahový kontext programov dostávame už niekoľko rokov pozitívne ohlasy zo strany pedagógov MŠ, ale aj rodičov. Ďalším z nami ponúkaných programov pre MŠ bol preventívny program súvisiaci so zameraním na problematiku prevencie vo vzťahu k návykovým látkam s prioritným cieľom podpory zdravého spôsobu života, ktorý vedieme pod názvom „**Zdravé pľúca**“. O realizáciu tohto programu prejavila záujem jedna z MŠ v meste Humenné, kde sme tento program aj uskutočnili. Cieľom skupinových preventívnych aktivít bolo hrovou formou poukázať u detí na možnosti ako predchádzať problémovým situáciám, ako budovať odmietavý postoj voči návykovým látkam a zdôrazniť potrebu zdravého spôsobu života a tým sa podieľať na stimulácii a podpore duševného zdravia detí. V našej ponuke pribudol nový preventívny program , ktorý vedieme pod názvom: „**Čo sa patrí a čo nie**.“ Program sme zamerali na optimalizáciu psychickej regulácie správania detí , na poznávanie a osvojenie si pravidiel správania doma a v MŠ. Tento strednodobý preventívny program sme uskutočnili v dvoch mestských MŠ. Uvádzané preventívne programy pripravili a viedli psychologičky nášho pracoviska. V jednej z MŠ mesta Humenné sme realizovali stimulačný program pod názvom „**Rozvíjajúci program MIRABILIS**“ zameraný na rozvoj školských zručností budúcich prvákov.

V desiatich MŠ, z toho boli štyri MŠ z oblasti vidieka, sme uskutočnili psychológmi a špeciálnym pedagógom aktivity smerom k rodičom a učiteľom vo forme besied a prednášok spolu v počte 10, cieľom ktorých bola prevencia porúch učenia a reči, príprava dieťaťa na vstup do ZŠ s pohľadom špeciálno-pedagogickej problematiky, psychológovia sa venovali témam školskej zrelosti, kognitívnej, emocionálnej a sociálnej zrelosti dieťaťa, agresivite detí a príprave dieťaťa pre vstup do MŠ. V rámci odborno-metodicko-konzultačnej činnosti

a preventívnej činnosti ponúkame každoročne materským školám nami vypracované aktivity vo forme ponuky tzv. „Ponukových listov“ s psychologickou a špeciálno-pedagogickou problematikou zameranou na oblasť školskej zrelosti event. pripravenosti dieťaťa na vstup do školy, tém k nadaniu a talentu detí, porúch správania a agresivity detí predškolského veku, náprave výslovnosti v oblasti reči, prosociálneho výchovného štýlu a pre pedagógov možnosť edukácie z oblasti riešenia záťažových pracovných situácií - t.j. ako predchádzať syndrómu vyhorenia. Vo všetkých MŠ sú k dispozícii nami vypracované **metodicko-informačné materiály** určené učiteľkám, rodičom detí navštevujúcich MŠ, ale aj širšej verejnosti pod názvom: „Rodičom predškolákov alebo čo má vedieť budúci prvák“, „ Ako dieťa naučiť pevnej a dôslednej disciplíny“, „Ako pomôcť dieťaťu s enurézou“, „Zajakáva sa Vaše dieťa?“, „Trest a kladná spätná väzba vo výchove dieťaťa“; „Cvičenia jemnej motoriky“ a „Rodič má právo na...“, „Čo by mal vedieť budúci prváčik“, „Ako pripraviť dieťa pre vstup do prvej triedy“; „Ako naučiť dieťa čítať a písať v predškolskom veku“. Pripravenosť predškoláka pre vstup do školy z pohľadu špeciálno-pedagogického“, „(Psychogénne) Bolesti...“, „Mama, otec, poďte sa hrať“, „Matematické predstavy – nápady, hry zamerané na rozvíjanie číselnej spôsobilosti,“ „Logopedické cvičenia fonematickej diferenciacie“, „Rozvíjanie zaostávajúcich funkcií a procesov učenia“, „Jemná motorika“, „Odporúčania pre prácu so špecifickými poruchami učenia“, „ Rady pre dobrý spánok dieťaťa“, „Detský strach“, „Zajakávania u detí“, „Cvičenie fonematického sluchu, analýzy a syntézy“, „Ako predchádzať poruchám reči a učenia“, „Narušená komunikačná schopnosť u detí,“ „Súbor rozvíjajúcich cvičení pre deti predškolského veku“, „Ako sa rozprávať s deťmi, aby nás počúvali“. V uplynulom roku k nim pribudol ďalší pod názvom „Súbor cvičení a hier zameraných na rozvoj čiastkových funkcií a orgánov pred vstupom do školy“.

V rámci pomoci riešenia psychických problémov detí predškolského veku požiadali o naše služby aj zariadenia sociálnej starostlivosti, išlo o dvoch klientov, pre ktorých sme poskytli psychologickú a špeciálno-pedagogickú diagnostiku, vypracovali odborné vyjadrenia - správy z vyšetrení a realizovali poradenstvo.

Aktivity CPPPaP v oblasti základných a stredných škôl:

V školskom roku 2018/2019 prebiehali vo vzťahu k ZŠ a SOŠ komplexné individuálne psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia žiakov škôl (bližšie vid'. časť predmetnej

správy bod b, údaje o klientele), spolu s koncipovaním odborných nálezov a odporúčaní, psychologickým, špeciálno-pedagogickým a sociálnym poradenstvom, terapiou a reedukáciou, pričom tieto služby centra tvoria najfrekventovanejšiu oblasť činnosti pracoviska.

Počet vyšetrených klientov podľa druhu školy, zariadenia:

- ZŠ	702
- Gymnázia	77
- Stredné odborné školy	53
- Špeciálne ZŠ, SOU,OU a praktické školy	0

Z hľadiska počtu žiadostí o odborné diagnostické vyšetrenia klientov v porovnaní s minulým školským rokom sme zaznamenali pokles požiadaviek o vyšetrenie z dôvodu profesijnej orientácie zo strany požiadaviek z gymnázií v počte o 55.

V rámci odbornej starostlivosti o začlenených žiakov špeciálny pedagóg realizoval pravidelné odborno-metodické konzultácie a participoval vo všetkých ZŠ v územnej pôsobnosti CPPPaP, ako aj v SOŠ a gymnáziách na vypracovaní podkladov pre výchovno-vzdelávacie plány (IVVP) u začlenených žiakov spolu v počte 15 odborných podkladov. Zároveň sa podieľal na schvaľovaní správnosti IVVP i spôsobe edukácie vo všetkých ZŠ mesta Humenné, podľa požiadaviek aj na vidieckych ZŠ a na všetkých SOŠ a Gymnáziách mesta Humenné; zúčastňoval sa poradných zborov v školách pri prehodnocovaní spôsobu edukácie integrovaných žiakov v rámci tímu riaditeľ - rodič - vyučujúci. Vychádzajúc z vízie skvalitňovania našich služieb vo vzťahu k potrebám a požiadavkám škôl ako aj klientom máme na pracovisku k dispozícii vypracovaný vzorový individuálny výchovno – vzdelávací program slúžiaci pre potreby pedagógov.

Špeciálny pedagóg CPPPaP bol aktívne účastný na pedagogických radách aj v súvislosti s riešením problémov žiakov s problémami v učení, u ktorých po vyšetrení nebol daný návrh na ich začlenenie. Zúčastňoval sa pracovných konzultácii s učiteľmi žiakov so ŠVVP pred celoslovenským testovaním žiakov 9. ročníka a metodicky viedol žiakov s chronickými ochoreniami, ktorí boli oslobodení od povinnosti dochádzať do školy (počet 3 žiaci).

Participoval účasťou na písomných maturitných skúškach v SOŠ u žiakov zaradených do tretej skupiny obmedzenia, pričom zároveň vystupoval v roli konzultanta pri ústnych a písomných maturitných skúškach.

V rámci preventívnych aktivít v súvislosti so stimulovaním motivácie žiakov k učeniu, sme realizovali špeciálnym pedagógom pracoviska v jednej zo ZŠ mesta Humenné workshop pre žiakov 2. stupňa pod názvom: „**Mám ťažkosti v učení - ako to môžem riešiť**“. V jednej zo ZŠ mesta Humenné sme uskutočnili preventívny program pre žiakov prvých ročníkov pod názvom „**Cvičenia a hry zamerané na rozvoj pamäte, pozornosti a grafomotoriky**“. V ďalšej zo škôl mesta Humenné sme realizovali pre žiakov vzdelávaných v začlenenej forme preventívny program pod názvom „**Rozvíjanie deficitov čiastkových funkcií a vytváranie stratégie učenia**“.

Tak ako v predchádzajúcich rokoch aj v uplynulom šk. roku realizoval špeciálny pedagóg v jednej zo ZŠ mesta Humenné skupinové diagnostické vyšetrenia žiakov s problémami v učení, následne k týmto poskytol individuálne u každého z klientov konzultačno-metodickú pomoc nielen pre rodičov ale aj pedagógov týchto žiakov. Súčasťou odborných činností boli aj návrhy terapeuticko-reedukačných možností s cieľom napomôcť pri riešení ťažkostí v učení týchto žiakov. Skupinového vyšetrenia sa zúčastnilo spolu 84 žiakov 1. až 4. ročníkov. Za účelom pomôcť a uľahčiť spôsob vzdelávania rodičov a učiteľov pri problémoch detí/žiakov v učení, špeciálny pedagóg pracoviska vytvoril pracovný materiál vhodný pre rodičov, učiteľov a vekovo starších žiakov pod názvom „**Súbor aktivít a hier zameraných na rozvoj čiastkových funkcií a orgánov spolupodielných v procesoch učenia**“.

Aj v šk. roku 2018/19 sme venovali pozornosť lokalitám s vyšším zastúpením žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakom z etnických minorít, kde priamo v teréne školy ako aj na pracovisku sme realizovali proces psychodiagnostiky a vyšetrili sme spolu **35 žiakov** a poskytovali psychologické a špeciálno-pedagogické poradenstvo tak rodičom, ako aj pedagógom, spolu pre: 35 rodičov, 7 učiteľov a dvoch školských špeciálnych pedagógov. Následne sme spracovali u každého z vyšetrených žiakov správy zo psychologických vyšetrení pre potreby pedagógov a rodičov, súčasťou ktorých boli aj odporúčania pre výchovný a edukačný proces týchto žiakov, pričom našim dlhodobým zámerom je týmto

splniť nielen požiadavky, ktoré od nás očakávajú pedagógovia ale aj samotný klient, event. rodičia týchto žiakov.

Na základe požiadavky jednej ZŠ v meste Humenné, ktorá dlhodobo vo svojom školskom systéme podporuje rozvoj športového talentu, sme v rámci identifikácie športového talentu realizovali psychodiagnostiku v počte pre 16 - v CPPPaP novo evidovaných klientov. Za týmto účelom sme psychologicky vyšetřili, spracovali odborné správy z vyšetření a zrealizovali aj individuálne odborné konzultácie a špecifické psychologické poradenstvo s rodičmi a pedagógmi školy, pričom samotné psychologické poradenstvo bolo zamerané aj na možnosti rozvíjania psychických potencialít týchto žiakov akými sú napr. motivácia výkonu, konatívno-emocionálna zložka žiaka a športový výkon a ďalšie.

V oblasti starostlivosti o nadaných žiakov sme uskutočnili spolu **37** rediagnostických psychologických vyšetření s cieľom opätovne posúdiť úroveň kognitívneho, osobnostného vývinu a úroveň intelektového a špecifického nadania, čo bolo pre nás podkladom pre následne odporúčania a formu pomoci týmto žiakom predovšetkým v spolupráci s učiteľmi participujúcimi na vzdelávaní týchto žiakov.

V rámci starostlivosti o profesijný a kariérny vývin žiaka/študenta sme ponúkali základným školám, gymnáziám a SOŠ nami vypracovaný „**Program kariérneho poradenstva**“, o ktorý prejavilo záujem päť škôl mesta Humenné a tri gymnázia, v rámci uvádzaného programu sme zrealizovali v prvej etape skupinovú psychologickú diagnostiku u **233 žiakov 8. ročníkov ZŠ**, u **130 študentov druhých a tretích ročníkov gymnázií v Humennom**, pričom súčasťou druhej etapy boli nielen individuálne konzultácie a psychologické - kariérne poradenstvo pre žiakov, študentov a ich rodičov, ale aj ponuka možnosti rozšírenej individuálnej psychodiagnostiky, event. dlhodobého psychologického poradenstva /psychoterapie v závislosti od individuálnych potrieb klienta. Pre žiakov ZŠ sme zároveň vypracovali metodický list so zameraním na oblasť kariéry pod názvom „**Ako si vybrať strednú školu**“.

Naším dlhodobým cieľom je napomôcť a podporiť u klientov zdravý, harmonický duševný vývin, z tohto dôvodu máme pre žiakov stredných a základných škôl k dispozícii nami spracovaný interný metodický materiál pod názvom „**Sebavedomie**“.

V oblasti metodicko-odbornej pomoci sme poskytli pedagógom, výchovným poradcom, koordinátorom prevencie a asistentom na pracovisku a v teréne škôl spolu **1545 aktivít** pri počte účastníkov 2013, z tohto počtu aktivít bolo 81 zameraných na oblasť prevencie sociálno-patologických javov. Participovali sme aj na vzdelávaní pedagógov vo forme prednášok, event. workshopov, pričom sme zrealizovali spolu 5 prednášok so zameraním na oblasť psychohygieny pedagógov, kongruentnej komunikácie, porúch správania a učenia žiakov. V dvoch ZŠ – z oblasti vidieka sme participovali na vzdelávaní pedagógov formou skupinových aktivít a zážitkových blokov so zameraním na možnosti a spôsoby zefektívnenia komunikácie, riešenia konfliktov, zvládania záťažových situácií, čo ponúkame školám pod pracovným názvom „Nenasilná/ý k sebe a iným“ a „Ako nevyhorieť...syndróm vyhorenia“.

Sme aktívni v ponuke supervízie pre pedagogických zamestnancov, pričom v uplynulom roku nás o tieto služby oslovil jeden záujemca z radov učiteľov, s ktorým sme pracovali.

K doposiaľ už vypracovaným metodicko-informačným a propagačným materiálom pracoviska určeným rodičom, pedagógom škôl ale aj širšej verejnosti, sme spracovali v uplynulom školskom roku jeden pod názvom: „Súbor aktivít a hier zameraných na rozvoj čiastkových funkcií a orgánov spolupodielnych v procesoch učenia“.

V rámci prevencie sociálno-patologických javov sme v oblasti preventívnych aktivít zrealizovali pre žiakov ZŠ a študentov SOŠ a gymnázií spolu **125 prednášok** prevažne formou besied alebo zážitkových blokov, súčasťou ktorých boli napríklad sociálno - psychologické aktivity k tematickým okruhom prevencie sociálnej patológie: agresivita a šikanovanie, extrémizmus a predsudky, kyberšikanovanie, prevencia sexuálneho zneužívania, obchodovania s ľuďmi, AIDS, HIV. K tematickým okruhom rozvoja osobnosti sme uvádzané aktivity zamerali na nasledujúce okruhy: typológia osobnosti, psychologické aspekty voľby povolania, motivácia výkonu, adaptácia a efektívne učenie, problémy s pozornosťou žiakov, úskalia dospievania a sexuálny vývin, pubescencia- rozdiely a prelínanie mužského a ženského sveta, zvládanie stresu a záťažových situácií, komunikačný proces, konflikty a ako ich riešiť, zdravý životný štýl. Pričom celkový počet účastníkov bol zo strany žiakov a študentov 2072.

V oblasti primárnej drogovej prevencie a prevencie iných sociálno-patologických javov sme zrealizovali spolu **52 preventívnych programov**, z ktorých bolo realizovaných 22 v SOŠ a gymnáziách, 22 programov v ZŠ a 8 programov v MŠ. Trvanie programov z časového hľadiska bolo nasledujúce: dlhodobých programov 7, strednodobých programov 20 a 25 krátkodobých programov. Obsahové zameranie programov smerovalo k prevencii drogových závislostí, prevencii agresivity a šikanovania, kyberšikanovania, obchodovania s ľuďmi, prevencii intolerancie, rasizmu a xenofóbie, prevenciu závislosti od internetu riziká užívania internetu a sociálnych sietí. V preventívnych programoch sme sa zameriavali aj na podporu rozvoja emocionálnej inteligencie, podporu zdravého životného štýlu, optimalizácie vzťahov v školskej triede so zameraním na sebaopoznávanie, rozvoj sociálnych kompetencií, nenásilnú komunikáciu a konštruktívne riešenie konfliktov, systém učenia a výchovu k manželstvu a rodičovstvu, kariérový vývin, navigáciu k povolaniu a prevenciu nezamestnanosti.

Preventívne programy so zameraním na protidrogovú prevenciu boli určené pre žiakov 6. a 7. ročníkov a prebehli v teréne štyroch ZŠ mesta Humenné. Programy vedieme pod názvami: **„Prevencia látkových a nelátkových závislostí“**, **„Látkové závislosti“**, **„Keď sa drogy stanú prioritou“**. Ďalšie z preventívnych programov boli zamerané na podporu zdravého životného štýlu, preferenciu zdravého a aktívneho využívania voľného času a hľadania alternatívnych spôsobov a postojov k drogám, pod názvom **„Desatoro pre zdravie“**. Program bol určený pre žiakov 6. ročníkov ZŠ, o jeho realizáciu prejavila záujem jedna zo ZŠ mesta Humenné, v ktorej aj prebehol.

Jedna zo ZŠ v meste Humenné si z našej ponuky vybrala preventívny program určený žiakom 9. ročníkov so zameraním na vzťahy v rodine, partnerské a manželské vzťahy, úskalia dospievania a prevenciu rizikového správania v sexuálnej oblasti, ktorý sme realizovali v rovine strednodobého programu formou skupinových aktivít v troch deviatych ročníkoch. Skupiny žiakov viedli v tejto oblasti erudovaní psychológovia pracoviska a vypracovali tieto programy pod názvom: **„Riziká dospievania“**.

Tak ako v minulých rokoch aj v uplynulom šk. roku sme sa zameriavali aj na preventívne aktivity určené pre žiakov v nižších ročníkoch ZŠ, pričom o tieto aktivity prejavili záujem dve ZŠ, v jednej z nich sme realizovali vo 4. ročníku preventívny program pod názvom „**Nelátkové závislosti**“, v druhej zo ZŠ mesta Humenné sme realizovali u žiakov 2. a 3.ročníkov strednodobý preventívny program pod názvom „**Aby sme sa v triede cítili lepšie**“, „**Sme jeden tím**“, v ktorých išlo o súbor prosociálnych aktivít s cieľom posilňovania protektívnych faktorov detskej osobnosti, podpory sebapoznávania, sebahodnotenia, zdravého sebavedomia, zlepšenia sociálnej klímy v triede, zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi spolužiakmi a triedami školy, stimuláciu percipovania a poznávania emócií a ich vplyvu na konanie v rámci interakcie a sociálnych vzťahov v triede.

V 6., 7. a 8. ročníkoch piatich škôl mesta Humenné a v jednej zo ZŠ z oblasti vidieka sme psychológmi a sociálnym pedagógom pracoviska realizovali krátkodobé a strednodobé preventívne programy so zameraním na prevenciu agresie, šikanovania a rizík vo vzťahu ku kyberšikanovaniu, diskriminácii, intolerancii a predsudkom pod názvami: „**Ako byť sám sebou a nebyť sám**“, „**Šikanovanie a kyberšikanovanie**“, „**Kyberšikanovanie**“, „**Čo nás trápi**“ (**Závislosti, predsudky a diskriminácia**). Pre žiakov ZŠ a pedagógov máme zároveň k dispozícii vypracovaný informatívno-metodický materiál zameraný na prevenciu šikanovania a kyberšikanovania. V jednej zo škôl mesta Humenné sme ponúkli pre žiakov 7. ročníkov sociometrický prieskum so zameraním na vzťahy v triede, v ktorom sme si kládli za cieľ pomôcť pedagógom týmito zisteniami riešiť problémy v správaní žiakov vyskytujúce sa v týchto ročníkoch.

Tak ako v predošlých rokoch aj v šk. roku 2018/19 sme venovali prostredníctvom psychológov odbornú starostlivosť žiakom v **triedach pre intelektovo nadaných žiakov**, kde sme realizovali v 1., 2. a 3.ročníkoch strednodobé preventívne programy s prvkami sociálno-psychologického výcviku, vypracované psychológmi nášho pracoviska pod názvom „**Priateľská trieda**“, „**Trieda plná pocitov**“, „**Som v nadanej triede**“, „**Som nadaný žiak**“ **Ako seba a iných lepšie spoznať**“. Cieľom týchto programov bolo pomôcť nadaným žiakom adaptovať sa na nové školské prostredie, napomôcť posilňovaniu protektívnych faktorov detskej osobnosti, zefektívneniu oblasti sebapoznávania; stimulovať pozitívne oceňovanie

spolužiakov a kooperáciu, zlepšiť klímu v triede, zvládať agresivitu a hnev, posilňovať empatiu, vzájomný rešpekt a úctu k učiteľom a spolužiakom a zároveň posilňovať emocionálnu zrelosť a kreativitu žiakov.

V rámci týždňa boja proti drogám sme v mesiaci november boli aktívni priamo v teréne jednej z vidieckych škôl (ZŠ Kamenica nad/Cir.), kde psychológovia prednášali a viedli workshopy, zážitkové bloky a besedy z oblasti primárnej drogovej prevencie vo všetkých 5.-9. ročníkoch .

V oblasti prevencie sme venovali pozornosť kariérovému poradenstvu a prevencii nezamestnanosti, konkrétne ponukou krátkodobých a strednodobých programov, ktoré realizoval sociálny pedagóg pracoviska priamo v teréne všetkých SOŠ v meste Humenné a prebiehali v 2.-3. ročníkoch pod pracovnými názvami „**Navigácia k povolaniu I, II**“, „**Ako byť úspešný**“, „**Ako byť úspešný v remeslách**“, „**Ako byť úspešný pri vstupe do života**“. Naším cieľom bolo podporiť kariérový vývin študentov, pomôcť im pri rozhodovaní sa v rámci perspektívneho štúdia alebo budúceho zamestnania.

Súčasťou nami ponúkaných aktivít pre SOŠ a gymnázia boli preventívne aktivity so zameraním na výchovu k manželstvu a rodičovstvu, ktoré sociálny pedagóg pracoviska realizoval v 2. a 3. ročníkoch SOŠ a v gymnáziách. Programy vedieme pod názvom „**Ako sa utvára láska**“, „**Ako sa utvára láska –výchova k manželstvu a rodičovstvu**“, súčasťou uvádzaného boli aj stimulačné programy na rozvoj osobnosti so zameraním na nácvik komunikačných zručností a schopností posilňujúcich sebaapercepciu a empatické cítenie.

V oblasti prevencie sociálno-patologických javov sme si kládli za cieľ realizovať v SOŠ aj preventívne programy zamerané prevenciu závislostí a na elimináciu násilia, prevenciu intolerancie, rasizmu a xenofóbie, šikanovania, kyberšikanovania, ako aj prevenciu zameranú na riziká vyplývajúce z kontextu problematiky obchodovania s ľuďmi. Jednotlivé preventívne programy sme realizovali so žiakmi 2. a 3. ročníkov SOŠ, pri tvorbe programov sme vychádzali zo skúsenosti získaných z výcvikov, zo zásad a obsahu sociálno-psychologického výcviku a akreditovaných programov, pričom išlo o krátkodobé a strednodobé programy. O programy prejavili záujem SOŠ v meste Humenné a jedno gymnázium, z časového

hľadiska išlo o dlhodobé programy a strednodobé programy, ktoré vedieme pod pracovnými názvami „**Nezamotaj sa v sieti**“ - určený pre 1. a 2. ročníky, „**Povedz to priamo**“ určený žiakom 2. ročníkov, „**Nikto nie je na predaj**“ určený pre 3.a 4. ročník SOŠ, „**Umenie povedať nie**“, „**Vieme že...**“ 1.-2. ročník SOŠ a gymnázií. Programy realizoval sociálny pedagóg pracoviska.

V rámci starostlivosti o duševné zdravie detí a mládeže a v súvislosti so stanovenými úlohami ponúkame aktivity CPPPaP Humenné všetkým ZŠ a SOŠ a gymnáziám (v územnej pôsobnosti pracoviska) aj formou nami spracovaných tzv. „Ponukových listov“, tieto poskytujeme každoročne vedeniu jednotlivých škôl poštou a sú zverejnené na webovom sídle pracoviska. Z tejto bohatej ponuky aktivít si majú možnosť pedagógovia ale aj žiaci a študenti podľa potreby a záujmu vybrať a osloviť nás o ich realizáciu.

Aktivity CPPPaP smerom k rodičom:

O služby centra požiadalo v prípade novo evidovaných klientov spolu **262 rodičov** ako samostatných žiadateľov, čo je v porovnaní s uplynulým rokom v počte o 29 rodičov viac, pričom za uplynulých 5 rokov sme zaznamenávali každoročne narastajúci trend. Najfrekvencovanejším dôvodom bola psychodiagnostika a poradenstvo školskej zrelosti/spôsobilosti, osobnostných a psychických problémov detí, problémov v učení a správaní, súčasťou vyšetrení bola aj špeciálno-pedagogická diagnostika spolu s požiadavkou o vypracovanie odborných posudkov - písomných správ z vyšetrení. V prípade 296 rodičov išlo o opakujúce sa samostatné odborné činnosti psychológov (dlhodobejšie poradenstvo individuálne a rodinné, event. psychoterapia detí). U 290 rodičov išlo o jednorazové psychologické poradenské služby. Celkový počet poskytnutých odborných služieb v oblasti jednorazového psychologického, špeciálneho poradenstva a sociálneho poradenstva pre rodičov dosiahol počet 498. V odbornej starostlivosti terapie sme poskytli v súčinnosti s terapeutickým procesom individuálne poradenstvo pre 104 rodičov. Celkový počet poskytnutých odborných služieb pre rodičov priamo na pracovisku dosiahol počet 1901.

V rámci preventívnych aktivít sme uskutočnili spolu **10 prednášok pre rodičov** detí MŠ, ZŠ s tematickými okruhmi zameranými na prevenciu porúch reči, učenia, porúch správania – agresivity detí, školskej zrelosti, prípravy 3- 4 ročného dieťaťa na vstup do MŠ.

V CPPPaP máme pre rodičov k dispozícii niekoľko nami vypracovaných informačno – metodických materiálov k psychologickým a špeciálno-pedagogickým okruhom, pričom niektoré z nich sú prístupné aj priamo v školách a na web sídle centra. Uvádzame názvy niektorých z nich: „Každé dieťa potrebuje mantinely“, „Ako oceniť dieťa“, „Niektoré výchovné prehrešky“, „Buďte priateľom svojho dieťaťa“, „Sebavedomie“ a ďalšie. V uplynulom roku sme pripravili pracovno- metodické materiály vhodné aj pre potreby rodičov pod názvom: „Súbor aktivít a hier zameraných na rozvoj čiastkových funkcií a orgánov spolupodielných v procesoch učenia“ a „Súbor cvičení a hier zameraných na rozvoj čiastkových funkcií a orgánov pred vstupom do školy“, v ktorých sme sa zamerali na praktické rady pre rodičov, ktoré môžu aplikovať priamo v procese výchovy svojich detí.

Aktivity a formy spolupráce s výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie:

V oblasti metodicko-odbornej spolupráce s výchovnými poradcami poskytujeme individuálne konzultácie na pracovisku alebo priamo v teréne škôl. Priamo v teréne škôl sme poskytli spolu **1545** metodických konzultácií, pričom tieto boli v prevažnej väčšine prepájané nielen s metodicko-odbornými konzultáciami určenými výchovným poradcom ale aj triednym učiteľom alebo koordinátorom prevencie. Východiskom týchto metodických konzultácií boli predovšetkým zistenia z psychologickkej a špeciálno-pedagogickej diagnostickej činnosti, obsahom následného poradenstva boli návrhy riešenia problémov žiakov podľa ich individuálnych potrieb, išlo predovšetkým o žiakov so ŠVVP, žiakov s poruchami emócií a správania. V oblasti ďalších odborných činností pracoviska sme zorganizovali dva pracovné semináre pre výchovných poradcov a koordinátorov prevencie ZŠ, SOŠ a gymnázií v územnej pôsobnosti CPPPaP, obsahom ktorých bola oblasť komunikačných zručností pedagógov a oblasť kariérového poradenstva, duálneho vzdelávania a prognózy vývoja na trhu práce v SR a Prešovskom kraji.

Formy spolupráce s inými inštitúciami:

V uplynulom školskom roku sme sa podieľali na odborno-konzultačnej činnosti pre iných odborníkov, event. iné inštitúcie spolu v počte 55 odborných vstupov, išlo predovšetkým o poradenstvo vo vzťahu k výchovno-vzdelávacím problémom, poruchám správania detí a prepojeniu preventívnych aktivít vo vzťahu k sociálno-patologickým javom.

Pracovisko – CPPPaP Humenné má vybudovanú dlhoročnú spoluprácu s ÚPSVaR v Humennom predovšetkým v oblasti psychologickkej starostlivosti o detí s poruchami správania, pričom dominantnými v uplynulom školskom roku boli žiaci so sklonom k záškoláctvu a šikanovaniu a agresivite ako aj deti v NRS. Poskytovali sme psychologickú starostlivosť aj deťom s osobnostnými problémami a problémami v oblasti učenia, ktoré vyrastajú v disharmonických resp. dysfunkčných rodinách. Zrealizovali sme psychodiagnostický proces spojený s poradenstvom v prípade 12 klientov, ktorí sú v našej dlhodobej starostlivosti. Odborné psychologické služby vo vzťahu k dysfunkčným rodinám, event. rozpadajúcim sa rodinám vrátane poradenstva a výchovných prístupov k deťom sme zrealizovali v počte 8 novo evidovaných klientov. So sociálnymi kurátormi a sociálnymi pracovníkmi sme priamo na našom pracovisku zrealizovali spolu 16 konzultácií spojených s poradenstvom. O naše služby nás požiadalo Centrum pre deti a rodiny v Humennom, kde sme poskytli odborné služby vo forme diagnostiky, psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva pre 8 klientov.

O služby nás žiadalo ako každoročne aj Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Humennom, pre ktoré sme v prípade 9 klientov uskutočnili komplexnú psychodiagnostiku s psychologickou analýzou a odbornými vyjadreniami a návrhmi ako efektívne pomôcť riešiť situáciu dieťaťa / žiaka.

Máme vybudovanú spoluprácu so zdravotníckymi zariadeniami, pričom dominantní sú pediatri, ktorí nás žiadajú o psychodiagnostiku a poradenstvo, potom sú to klinickí psychológovia a psychiatri, neurológovia (spolu diagnostikovaných 11 novo evidovaných klientov). O služby, t. j. odborné vyjadrenia, nás požiadal okresný súd v prípade dvoch klientov evidovaných na našom pracovisku. Spolupracujeme dlhoročne s mimovládnyimi inštitúciami predovšetkým v prípadoch obetí fyzického a psychického násillia, ako

i v prípadoch zneužívaných detí a detí umiestnených v sociálnom zariadení. Poradenské služby CPPPaP využíva i charitatívne centrum pre deti a mládež v Humennom.

Máme vybudovanú spoluprácu so samosprávou miest a obcí. Spolupracujeme s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva v Humennom, ako i s CPPPaP na území SR. Spolupracujeme so školskými psychológmi ZŠ v meste Humenné a školským psychológom Gymnázia arm. gen. L. Svobodu v Humennom, s ktorými participujeme na spoločných preventívnych aktivitách, na psychologických intervenciách prioritne u žiakov s poruchami správania a v prípade žiakov, u ktorých boli diagnostikované ŠVVP.

Máme vybudovanú spoluprácu so Školským úradom MÚ v Humennom predovšetkým v oblasti odborného poradenstva vo vzťahu podpory duševného zdravia detí a žiakov.

Iné aktivity zamerané k prezentácii pracoviska na verejnosti:

K prezentácii pracoviska máme k dispozícii vypracovaný bulletin, t. j. propagačný materiál slúžiaci pre zviditeľnenie poskytovaných služieb a špecifických činnosti pracoviska. K dispozícii máme množstvo **odborných informačno-metodických materiálov** vlastnej produkcie, vhodných pre potreby rodičov, učiteľov ale aj širšiu verejnosť. Uvádzame niekoľko novších pod názvami: „Cvičenia jemnej motoriky“, „Biofeedbacková a neurofeedbacková terapia“, „Trest a kladná spätná väzba vo výchove dieťaťa“, „Viete riešiť konflikty?“, „Šikanovanie“, „Zlepšime si pamäť“ a „Navigácia k povolaniu“, „Nekľudné, živé, neposedné dieťa“, „(Psychogénne) Bolesti...“, „Ako rozpoznať dyslexiu dieťaťa“, „Logopedické cvičenia fonematickej diferenciacie“, „Matematické predstavy“, „Ako rozpoznať dyslexiu dieťaťa“, „Rady pre dobrý spánok dieťaťa“, „Detský strach“, „Zajakávanie u detí“, „Cvičenie fonematického sluchu, analýzy a syntézy“, „10 rád ako zvládnuť dyslexiu“, „Buďte priateľom svojho dieťaťa“ a ďalšie. V školskom roku 2017/18 pribudli k už udávaným napríklad: „Ako sa rozprávať s deťmi, aby nás počúvali“, „Hry a aktivity na budovanie pozitívnych vzťahov v triede“. Zinovovali sme nami spracovaný poster k nami ponúkaným aktivitám v oblasti supervízie.

Pre potreby verejnosti, event. potenciálnych a reálnych klientov, máme zverejnené informácie na web sídle pracoviska, ktoré vo výraznej miere prispievajú k prezentácii a zviditeľňovaniu služieb a aktivít pracoviska.

Sme aktívni v tvorbe a realizácii preventívnych programov v oblasti kariérneho poradenstva, prevencie sociálno-patologických javov, prevencie porúch učenia a porúch reči, ponúkame stimulačné programy osobnostného sebarozvoja, antistresové programy, programy zamerané na rozvoj komunikačných zručností, pričom k programom v posledných dvoch rokoch pribudol nami vypracovaný a realizovaný zážitkovo - preventívny program vhodný pre pedagógov, ktorý vedieme pod názvom: "Nenásilná/y k sebe a iným".

Sme jednou z inštitúcií, ktorá participuje a spolupracuje s ÚPSVaR v Humennom v rámci koordinácie ochrany detí pred násilím. Pravidelne sa zúčastňujeme koordinačných stretnutí v rámci tejto skupiny, súčasťou ktorej sú zástupcovia inštitúcií: OR PZ, Prokuratúry, OS, lekári a zástupcovia Školského úradu v Humennom. V uplynulom školskom roku sme sa zúčastnili na 3 medzirezortných pracovných stretnutiach zameraných na koordináciu násilia páchaného na deťoch, pričom na jednom z týchto pracovných stretnutí vystúpila riaditeľka CPPPaP aktívne k problematike šikanovania, zároveň zdôraznila prítomným participáciu CPPPaP Humenné na systematicky a dlhodobo prepracovaných a realizovaných preventívnych aktivitách vo vzťahu k násiliu / šikane priamo v teréne škôl v územnej pôsobnosti pracoviska. Sme aktívni s odbornými vstupmi v rámci návrhov a možností riešenia individuálnych problémov klientov, ktorí sú ohrození neprimeranými výchovnými prístupmi priamo v rodine alebo páchaním násilia na deťoch.

g, údaje o projektoch, do ktorých je CPPPaP zapojené:

Nie sme aktuálne zapojení do projektov. Každoročne inovujeme vlastné projekty, prispôsobujúce sa špecifikám nášho regiónu a požiadavkám škôl, pričom tieto v rámci preventívnej činnosti realizujeme priamo v teréne škôl.

h, údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou v CPPPaP:

V uplynulom šk. roku sa na pracovisku nerealizovala inšpekčná činnosť.

i, údaje o priestorových a materiáľno – technických podmienkach CPPPaP:

Sídlime v priestoroch, ktorých vlastníkom je štát, priestory sú pre činnosti pracoviska aktuálne pomerne vyhovujúce, aj keď samotná budova je zastaralá a potrebuje inováciu. Budova by sa mala začať v rozpätí dvoch rokov rekonštruovať.

V posledných rokoch sa naša finančná situácia vďaka výkonom odborných zamestnancov stabilizovala a v oblasti materiáľno - technického vybavenia sa nám podarilo pokročiť. Máme komplexne dobudovanú internetovú a počítačovú sieť, máme vytvorené WEB sídlo pracoviska, dotvárame postupne vstupné priestory pracoviska a modernizujeme a inovujeme materiáľne vybavenie pracovných priestorov jednotlivých zamestnancov. Snažíme sa aj o svojpomocné estetické vybavenie vstupných priestorov a pracovní jednotlivých zamestnancov. Aj napriek uvádzaným pozitívam v oblasti materiáľno-technického vybavenia pracoviska naďalej zotrávame v niektorých oblastiach v úspornom režime, chýbajú nám finančné prostriedky na doplnenie finančne náročnejších digitalizovaných verzii testových (psychodiagnostických) batérii a novo validizovaných testových batérií. Nedokážeme pokryť všetky náklady nadväzujúce na vzdelávanie a rozšírenie špecifickej kvalifikácie odborných zamestnancov, ako sú napríklad dlhodobé psychoterapeutické výcviky - tieto si odborní zamestnanci participujúci na tomto type vzdelávania hradia z vlastných finančných zdrojov.

j, údaje o finančnom a hmotnom zabezpečení činnosti CPPPaP, a to:

Fungujeme spôsobom financovania v závislosti od štátneho rozpočtu, pomerom počtu výkonov odborných zamestnancov a potenciálnej klientely, pričom rozpočet je pridelovaný na kalendárny rok. Pre kalendárny rok 2019 máme k dispozícii 315 854 €, čo pracovisku za uplynulý školský rok zabezpečilo plnenie základných úloh, ktoré plynú z poslania CPPPaP ako štátneho školského zariadenia. Nevyhnutné prevádzkové náklady za uplynulý rok 2018 činili 31 519 € a v roku 2019 máme k dispozícii na prevádzku zariadenia 38 090 €. K pokrytiu mzdových nákladov sme mali k dispozícii v roku 2018 spolu 164 837 € a pre rok 2019 máme k dispozícii 183 895 €. Správa o hospodárení za rok 2018 je súčasťou príloh tejto správy o činnosti (viď. príloha), pričom Správa o hospodárení za rok 2019 bude v zmysle patričnej legislatívy vypracovaná a odovzdaná zriaďovateľovi pracoviska v priebehu roku 2020.

k, cieľ, ktorý si CPPPaP určilo v koncepčnom zámere rozvoja CPPPaP na príslušný rok a vyhodnotenie jeho plnenia – šk. rok 2018/2019:

V uplynulom šk. roku sme si v koncepčnom zámere rozvoja CPPPaP Humenné stanovili ciele, ktoré v oblasti výkonu práce a zmapovania požiadaviek a očakávaní partnerov hodnotíme ako splnené. Pretrvávajú úlohy, ktoré sme si stanovili v oblasti ľudských zdrojov, t. j. posilniť ľudské zdroje o odborníkov z oblasti špeciálnej pedagogiky a prijať do pracovného pomeru kvalifikovaného špeciálneho pedagóga – etopéda. Cieľ sa nám nepodarilo naplniť, nakoľko z doposiaľ evidovaných záujemcov o zamestnanie v CPPPaP Humenné (za uplynulé niekoľkoročné obdobie) ani jeden z uchádzačov končiacich v odbore špeciálna pedagogika nespĺňal kvalifikačné predpoklady pre výkon nadväzujúci na špecifické odborné spôsobilosti etopéda. V oblasti materiálno-technického zabezpečenia sme nami stanovený cieľ splnili: Pre dvoch odborných zamestnancov sme zakúpili pracovné pomôcky s ich využitím pri skupinovej alebo individuálnej krízovej intervencii. Všetci odborní zamestnanci mali možnosť rozšíriť si svoj knižný fond, zakúpili sme im podľa ich požiadaviek odbornú literatúru so zameraním na výchovno-vzdelávacie ťažkosti, ADHD, emocionálne problémy detí a agresivitu detí. Psychológom sme zakúpili a doplnili spotrebné časti diagnostických nástrojov ako nevyhnutnej súčasti diagnostického procesu. Špeciálnemu pedagógovi sme zabezpečili špecifické pomôcky na rozvoj zrakového vnímania, reči a jemnej motoriky s ich využitím v rámci skvalitnenia reedukačného procesu realizovaného u klientov CPPPaP. V oblasti špecifických cieľov bolo našou snahou prepájať naďalej už vybudovanú spoluprácu s ÚPSVaR nadväzujúcu na zistenia diagnostického procesu a psychologického poradenstva v CPPPaP s prepojením týchto nielen pre zákonných zástupcov klientov ale aj pre sociálnych pracovníkov/ kurátorov u klientov, ktorým sme poskytli služby na základe požiadavky úradu. Našou snahou bolo zároveň podporiť multifaktoriálne alternatívy sociálnej a psychologickej pomoci deťom/žiakom s pretrvávajúcimi poruchami správania. Súčasťou plnenia cieľa bol aj komplexný proces psychodiagnostiky pre potreby ÚPSVaR u 12 klientov, pričom priame psychologické poradenstvo sme uskutočnili pre 3 sociálnych pracovníkov. U jedného klienta sme spolupracovali v procese krízovej intervencie aj so psychológom Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Humenné. V uplynulom školskom roku sme sa zúčastnili na 3 medzirezortných pracovných stretnutiach zameraných na koordináciu násilia páchaného

na deťoch, zároveň na každom z týchto stretnutí participujeme aktívne. Komplexnú správu k odpočtu plnenia koncepcného zámeru rozvoja školského zariadenie – CPPPaP Humenné v školskom roku 2018/2019 sme spracovali v júli 2019 a odovzdali zriaďovateľovi zariadenia - Okresnému úradu, odboru školstva v Prešove.

I, oblasti, v ktorých CPPPaP dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť, vrátane návrhov opatrení:

Vo všeobecnosti zaznamenávame pozitívne výsledky v oblasti psychologickú a špeciálno-pedagogickú diagnostiku, reedukácie, poradenstva, psychoterapie, socioterapie, metodického vedenia výchovných poradcov i v oblasti preventívnych aktivít. Zo strany riaditeľstiev škôl sme obdržali opakovane niekoľko písomných a verbálnych ocenení týkajúcich sa spokojnosti s kvalitou výkonu, odbornosťou a odvedenou prácou odborných zamestnancov nášho pracoviska. V posledných troch rokoch zaznamenávame (aj napriek poklesu potenciálnej klientely) nárast novej klientely pracoviska. Nárast požiadaviek o naše služby sme zaznamenali zo strany materských a základných škôl a samotného klienta. Najfrekvencovanejšími boli požiadavky k poskytnutiu odborných služieb psychodiagnostiky školskej zrelosti, výchovno-vzdelávacích problémov a v oblasti študijno-profesijnej orientácie. Z požiadaviek v oblasti špeciálno-pedagogickej činnosti dominovali diagnostika v rámci problémov v učení a komplex problematiky začlenených detí a žiakov so ŠVVP. Vysoké percento našej klientely má už dlhodobo záujem o poskytnutie terapeutickéj a reedukačnej starostlivosti. Z celkového počtu klientov, ktorým bola na našom pracovisku poskytnutá odborná pomoc (nielen jednorázová ale aj opakovaná a dlhodobá), si zachovávame štandard posledných päť rokov, pričom v šk. roku 2018/2019 sme zaznamenali počet týchto klientov 1975, čo nasvedčuje tomu, že o naše služby je zo strany klientov záujem. Pribúdajú nám požiadavky o naše služby aj e-mailovou poštou a žiadosti o diagnostické vyšetrenia aj z iných okresov s pozitívnou spätnou väzbou na poskytované služby pracoviska.

Zaznamenávame nárast záujmu škôl o nami ponúkané preventívne aktivity, čo percipujeme ako spokojnosť škôl nielen s obsahom ponúkaných aktivít ale aj s vysokou profesionalitou a úrovňou kvalifikovanosti odborných zamestnancov pracoviska. V praktickej realizácii preventívnych programov priamo v teréne škôl si udržiavame dlhoročný štandard. Inovujeme

nami ponúkané aktivity a preventívne programy tak, aby sme naplňali poslanie pracoviska a špecifiká požiadaviek škôl a nášho regiónu.

Patríme k školským zariadeniam, ktoré venujú pozornosť potenciálu osobnosti detí/žiacov v zmysle podpory ich nadania a talentu (bližšie vid'.bod f, predmetnej správy). V oblasti individuálnej špeciálno-pedagogickej intervencie venujeme pozornosť deťom a žiakom s poruchami učenia, súčasťou čoho je nielen poradenstvo ale aj proces reedukácie. Realizujeme psychologické, sociálne poradenstvo a terapiu u klientov s osobnostnými problémami, poruchami správania, problémami v učení. Zaznamenávame úspechy v realizácii preventívnych aktivít a tvorbe preventívnych projektov priamo v teréne škôl. Sme kreatívni v oblasti inovácie a tvorby interných metodicko-informačných a propagačných materiálov, v prezentácii pracoviska a tvorbe pracovných materiálov pre individuálnu a skupinovú psychologickú, sociálno-pedagogickú a špeciálno-pedagogickú prácu, poradenstvo a reedukáciu. V oblasti špeciálno-pedagogickej reedukácie využívame nové programy so zameraním na nápravu porúch učenia, pozornosti, problémov súvisiacich s ADHD pod názvom KUPOZ, KUPREV, KOGNI PLUS, Program Sindelarovej, Špecifické logopedické programy, Cvičné programy k prekonaniu deficitov čiastkových funkcií. V oblasti výkonu odborných činností disponujeme tímom plne kvalifikovaných odborníkov s rozšírením ich odborného vzdelávania v oblasti arteterapie, krízovej intervencie, relaxačných metód, autogenného tréningu, systemickej terapie, biofeedbacku, tímom expertov vo vedení sociálno-psychologického výcviku, máme špecialistov v oblasti drogovej prevencie, kariérového poradenstva a supervízie, čo nám umožňuje systematicky skvalitňovať a zefektívňovať odborné služby jednotlivcom ale aj skupinám klientov.

Systematickou a plánovanou odbornou činnosťou sme si postupne vybudovali dlhoročnú spoluprácu nielen so školami ale aj inými sektormi, ako sú rezort sociálny, zdravotnícky a tretí sektor. Poskytujeme metodicko-odbornú pomoc školským psychologom v ZŠ, možnosť absolvovania odbornej praxe budúcim psychologom. Mnohým učiteľom, študentom a výchovným poradcom konzultujeme nad rámec činnosti záverečné práce rôznych foriem ich vzdelávania. Participujeme na medzirezortnej spolupráci v oblasti ochrany detí pred násilím, poskytujeme v opodstatnených prípadoch a pokiaľ ide o ochranu duševného zdravia detí a mladistvých poradenstvo odborníkom zo sociálneho rezortu a v prípade potreby policajnému zboru a tretiemu sektoru. V ostatných troch rokoch sme rozšírili našu ponuku

aktivít v podobe supervíznej činnosti ako jednej z možností pomoci osobnostného rastu klienta a podpory duševného zdravia klienta s možnosťou realizácie tejto odbornej činnosti aj u pedagógov a odborných zamestnancov.

Jedným z nedostatkov našej odbornej činnosti, ktorý nás trápi už dlhodobo, sú pretrvávajúce časové rezervy v dodržiavaní stanovených mesačných termínov realizácie a spracovania individuálnych odborných vyšetrení, ako aj následných procesov vyplývajúcich z týchto činností. Tieto časové sklzy riešime operatívne na našich pracovných poradách. Ako hlavný dôvod časových rezerv možno uviesť predovšetkým zaťaženosť odborných zamestnancov (predovšetkým psychológov a špeciálneho pedagóga) „správou“ veľkých počtov materských, základných a stredných škôl v územnej pôsobnosti pracoviska, ako aj nevyhnutným širokým záberom odborných činností súvisiacich s prevenciou sociálno-patologických javov. V súčasnosti nedokážeme splniť všetky požiadavky škôl v rámci ich záujmu o nami ponúkané preventívne aktivity ako aj efektívne a dlhodobo pokryť potrebu odbornej starostlivosti o klienta, takže sme nútení jednotlivé požiadavky plniť aj s trojmesačným odstupom a preventívne aktivity vo vzťahu k vidieckym školám realizovať pre niektoré aj s ročným odstupom. Naše nedostatky reflektujú problémy nadväzujúce aj na systém usporiadania služieb štátnych školských zariadení, ktorý sa v praxi javí ako nedobudovaný, napr. absentuje nová koncepcia zariadenia, doposiaľ nemáme k dispozícii „nápočet“ odborných zamestnancov, v nadväznosti na rozlohu a špecifické potreby a problémy regiónu. Odstránenie týchto rezerv vidíme predovšetkým v systémovom a koncepčnom riešení problémov štátnych CPPPaP zo strany inštitúcií, ktorým organizačne a metodicky podliehame.

V Humennom, dňa 21.10. 2019

Vypracovala: PhDr. Agáta Sakalová
riaditeľka CPPPaP Humenné